

1991-02-15

231-3847/90

1261-202

Rek + mb

Revidering och utvidgning av naturreservatet Järavallen
i Kävlinge kommun, Malmöhus län
(2 bilagor)

Reservatets namn: Järavallen

Kommun: Kävlinge

Fastigheter: Delar av Ålstorp 7:18, Hofterup
17:2, Lundåkra 6:1, 7:1, samfällig-
het (outredd)

Läge: Reservatet ligger ca 1 mil söder om
Landskrona längs med Lundåkra-
bukten. Området genomkorsas av E6
(motorväg) samt kustvägen mellan
Barsebäckshamn och Häljarp.

Kartblad: Topografisk karta: 2C Malmö NV
Ekonomisk karta: 2C 8d Lundåkra-
bukten, 2C 8e Saxtorp, 2C 7d Sjöbo-
badet, 2C 7e Barsebäck

Gränser: Området är markerat med svart hel-
dragen linje på till detta beslut
fogad karta (bilaga 1). Inom
vattenområdet sträcker sig reserva-
tet från vattenlinjen till 3 m djup
vid normalvattenstånd (anges inte
på kartan).

Areal: Ca 466 ha landareal.

Naturvårds-
förvaltare: För reservatet utom golfbanedelen:
Stiftelsen för fritidsområden i
Skåne efter samråd med
länsstyrelsen i Malmöhus län.
Golfbanedelen: golfklubben.

BESKRIVNING AV OMRÅDET

Inre delen av Lundåkrabukten utgöres av ett långgrunt
havsstrandområde med tångvallar och sandrevlar som
blottlägges vid lågvatten. Havsstrandområdet övergår i

1991-02-15

231-3847/90
1261-202

ett flackt strandängsområde som sträcker sig upp mot Litorinavallen, en i terrängen sällsynt välutbildad strandvall bildad för mer än 4 000 år sedan.

Kustområdet hyser ett mycket rikt fågelliv med viktiga rastlokaler under vår och höst för bl a flera vadararter. Innanför Litorinavallen utbreder sig ett dynlandskap med omväxlande fuktiga områden med mossepartier. I de torraste delarna förekommer huvudsakligen barrskog medan de fuktiga områdena är bevuxna med björk. Skogen har från början planterats för att förhindra sandflykt i området. Den består till största delen av tall, svarttall och gran. På vissa ställen finns även bestånd med bok, ek och björk. Skogsområdet hyser en mycket värdefull hedmarksflora med bl a flera pyrolaarter samt knäroten (en barrskogsorkidé, som här har en av sina sydligaste växtplatser i landet).

Sandslätten norr om skogsområdet består av en sandgräshed med ett hundratal fröväxtarter bl a borsttåtel, sandstarr, hedblomster, backsippa, sandnejlika och kustruta.

Delar av Barsebäcks golfbana är anlagd inom reservatets södra del.

Sammanfattningsvis kan nämnas att hela Järavallsområdet hyser speciella naturtyper. Den varierande topografin med ställvis kalkrikt underlag medför en mosaikartad vegetation där många växtsamhällen är representerade.

Kulturhistoria

Inom Järavallsområdet påträffas rester av gammal hålväg och tångvallar. Vallarna härstammar troligen från 1600-talet och markerar en gammal inhägnad (inäga) som en gång sannolikt tillhört Lundåkra by söder om området. I brist på sten eller trävirke byggdes tångvallar som hägnader. Dessa består av grästorv varvat med bandtång på samma sätt som vallarna på Falsterbohalvön.

Täktverksamhet

Omfattande täktverksamhet har bedrivits i flera områden öster om motorvägen. I framtiden kommer täktverksamhet att bedrivas i nordöstra delen av reservatet. Särskilt täktbeslut (dnr 11.125-1808-87) har utfärdats av länsstyrelsen den 25 mars 1988. Enligt täktplanen kommer området i framtiden att användas för rekreation och friluftsliv bl a kommer sjöar att tillskapas.

1991-02-15

231-3847/90

1261-202

ÄRENDETS HANDLÄGGNING

I ärendet har miljö- och hälsoskyddsnämnden i Landskrona, statens naturvårdsverk, skogsvårdsstyrelsen, Sydkraft, Televerket och enskilda markägare yttrat sig.

GRUND FÖR BESLUTET

Järavallsområdet ingår i område (kuststräckan Häljarp-Lomma) som utgör riksobjekt för naturvård.

Järavallsområdet är med sina karaktäristiska landformer med växlingar mellan öppna ytor och olikåldrig skog ytterst värdefull för såväl naturvården som för det rörliga friluftslivet. Den gamla strandvallen, från Litorinahavets tid, med omgivande marker, har en värdefull vegetation av riksintresse. Dessutom är det strandnära landskapet med långgrund havsstrand av stor betydelse för flera kustlevande fågelarter.

På grund av områdets stora naturkvaliteter och i synnerhet som ett regionalt friluftsområde av stor betydelse är det motiverat att revidera och utvidga det område som länsstyrelsen tidigare beslutat som naturreservat den 24 augusti 1972 (dnr 11.121-1104-72, 1221-202). (Se karta bilaga 1).

LÄNSSTYRELSENS BESLUT

Med stöd av 7 § naturvårdslagen (1964:822 senaste lydelse 1982:1097) förklarar länsstyrelsen det område som utmärkts med svart begränsningslinje på bifogad karta (bilaga 1) som naturreservat. Reservatet omfattar även vattenområdet intill 3 m djup vid normalvattenstånd (anges inte på kartan). Motorvägen och kustvägen ingår inte.

Reservatets namn skall vara Järavallen.

Ändamålet med reservatet

Naturreservatet Järavallen inrättas med följande syften och mål:

- att bevara ett varierat område med intressanta landformer och växlingar mellan öppna ytor och olikåldrig skog för det rörliga friluftslivet, vilket underlättas genom enkla åtgärder och anordningar som strövstigar, motionsslingor, platser för pic-nic m m
- att slå vakt om det öppna strandnära landskapet under hänsynstagande till våtmarksfåglar. Bete skall ske så långt ut i vattenlinjen som möjligt
- att bevara och i landskapet tydligare framhäva den geologiska bildning som kallas Järavallen med i huvudsak innanför liggande ekskog/ekkratt

1991-02-15

231-3847/90

1261-202

- att inom skogsområden genom luckblädning bibehålla en varierad trädslagsfördelning. Skogen skall skötas med hänsyn till friluftslivet, vilket innebär överhållning av skog
- att gynna och bevara äldre vidkroniga och oregelbundna träd i skogsbestånd av såväl barr- som lövträd liksom boträd och högstubbar
- att bevara speciella flora- och faunalokaler inom reservatsområdet
- att bevara kulturhistoriskt intressanta objekt som exempelvis tångvallar
- att sandrevlar ute i havsområdet lämnas orörda så att abrasions- och ackumulationsprocesser i huvudsak kan fortgå ostört
- att strandvallen inom golfbaneområdet görs tillgänglig för allmänheten.

Reservatsföreskrifter

För att trygga ändamålet med reservatet förordnar länsstyrelsen med stöd av 8-10 §§ naturvårdslagen samt 9 § naturvårdsförordningen (1976:484 senaste lydelse 1988:715) att nedan angivna föreskrifter samt förvaltningsbestämmelser skall gälla beträffande området.

A. Föreskrifter med stöd av 8 § naturvårdslagen angående inskränkning i markägares och annan saks ägares rätt att förfoga över fastighet inom reservatet

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar skall förbud gälla att

1. uppföra helt ny byggnad, om- och tillbyggnad eller annan anläggning
2. bedriva täktverksamhet i någon form. Gäller ej täkt enligt länsstyrelsens beslut den 25 mars 1988 (dnr 11.125-1808-87)
3. vidtaga åtgärder som förändrar områdets topografi och ytförhållanden eller landskapets allmänna karaktär som att spränga, borra, gräva, schakta eller utfylla
4. dika eller dränera. Dock får underhåll av befintliga dräneringsdiken ske

1991-02-15

231-3847/90
1261-202

5. plantera, så eller avverka träd eller buskar
6. anordna upplag annat än tillfälligt för jord- och skogsbrukets behov
7. plöja eller utföra annan mekanisk markbearbetning utom i samband med skogsföryngring inom skogsområdet
8. använda gödselmedel. Gäller ej utslagsplatser, fairways och greener på golfbanan
9. använda kemiska bekämpningsmedel utan länsstyrelsens tillstånd
10. uppföra stängsel eller andra hägnader annat än för jord- och skogsbrukets behov
11. dra fram mark- eller luftledning
12. jaga under lördagar samt sön- och helgdagar
13. anbringa tavla, plakat, skylt, affisch, inskrift eller därmed jämförlig anordning - informations- och reservatsskyltar gällande reservatet undantagna
14. disposition av golfbanan får ej ändras utan länsstyrelsens tillstånd.

Ovan nämnda bestämmelser skall ej utgöra hinder för åtgärder i samband med reservatets skötsel i enlighet med av länsstyrelsen fastställd skötselplan samt underhåll av befintliga ledningar.

B. Föreskrifter med stöd av 9 § naturvårdslagen om sakägares skyldighet att tåla visst intrång

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken är skyldig att tåla att följande åtgärder vidtas för att tillgodose ändamålet med reservatet:

1. utmärkning av, skyltning till och upplysning om reservatet
2. utförande av särskilda anordningar för besökande i reservatet i enlighet med fastställd skötselplan
3. röjning, gallring, avverkning och föryngring i skogsmark i enlighet med vad som anges i fastställd skötselplan
4. skötsel av betesmarker innefattande betesdrift, röjning, gallring, uppsättande och underhåll av hägnader och vattningsanordningar.

1991-02-15

231-3847/90
1261-202

C. Föreskrifter med stöd av 10 § naturvårdslagen om vad allmänheten har att iakttaga inom reservatet

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar skall förbud gälla att

1. gräva, borra, mejsla, måla eller eljest skada block, levande eller döda träd, buskar och stubbar
2. rida annat än på anvisade stigar eller inom särskilt angivna områden
3. göra upp eld annat än på härför anvisade platser
4. tälta eller ställa upp husvagn, campingbil eller motsvarande annat än på anvisad plats efter markägarens tillstånd
5. framföra motordrivet fordon annat än på anvisade vägar och parkeringsplatser
6. parkera annat än på särskilt anvisade platser
7. medföra ej kopplad hund under tiden 1 mars-20 augusti. Under annan tid av året skall hund hållas under sådan tillsyn som erfordras för att hindra att den driver eller förföljer villebråd
8. på ett störande sätt använda radio, bandspelare eller motsvarande
9. anbringa tavla, plakat, skylt, affisch, inskrift, snittsel eller därmed jämförlig anordning.

Ovan nämnda bestämmelser gäller ej skötseln av reservatet samt underhåll av befintliga ledningar.

D. Föreskrifter med stöd av 9 § naturvårdsförordningen om naturvårdsförvaltningen

Naturvårdsförvaltare

Naturvårdsförvaltare för reservatet utom golfbanedelen skall vara Stiftelsen för fritidsområden i Skåne efter samråd med länsstyrelsen i Malmöhus län. Golfbanedelen förvaltas och skötes av golfklubben.

Skötselplan

1. Markdisposition, skötsel och vård samt anläggande, drift och vård av anläggningar för allmänheten skall ske enligt anvisningar i skötselplan som upprättas

1991-02-15

231-3847/90
1261-202

av länsstyrelsen i samråd med markägarna och som skall fastställas av länsstyrelsen. Skötselplanen anpassas även till länsstyrelsens täktstillstånd (dnr 11.125-1808-87).

2. Reservatets gränser skall utmärkas enligt svensk standard (SIS 03 15 22) och naturvårdsverkets anvisningar.

När detta beslut vunnit laga kraft skall länsstyrelsens beslut den 24 augusti 1972 (dnr 11.121-1104-72, 1221-202) om förordnande som naturreservat enligt 7 § naturvårdslagen upphöra att gälla.

Detta beslut kan överklagas hos regeringen (miljödepartementet, se bilaga 2.

I den slutliga handläggningen av detta ärende har deltagit länsrådet Lennart Linder-Aronson, beslutande, förste länsassessor Christina Cinthio, länsarkitekt Lars Renfors, överlantmätare Lars Bröms, länsantikvarie Carin Bunte, miljövårdsdirektör Lars Pålsson och byrådirektör Lars Knutsson, föredragande.

L Linder-Aronson

Lars Knutsson

Bilaga

1. Karta
2. Hur man överklagar

Området anges med heldragen svart begränsningslinje.
 Reservatet omfattar även vattenområdet från vattenlinjen
 till 3 m djup vid normalvattenstånd (anges inte på kartan)
 Motorvägen och kustvägen ingår inte.

